

ΓΡΑΦΟΥΜΕΝ ΟΠΩΣ ΣΥΝΤΥΧΑΝΝΟΥΜΕΝ

Συντονιστής: **Ιάκωβος Χατζηπierre**

Το κουγκρίν σαν καταλύτης κοινωνικών διεργασιών

Ιστορικά κτίρια που κουγκρίν

Τι εν' το κουγκρίν τζαι ποια η διαφορά του πού το τσιμέττον; Το κουγκρίν το οποίο προέρχεται που την αγγλική λέξη concrete (σε αντιδιαστολή με το μπετόν που προέρχεται που την γαλλική λέξη beton τζαι περιγράφει ακριβώς το ίδιο πράμα), εν' το υλικό με το οποίο εκασκευασθήκαν οι πόλεις της νεωτερικότητας. Αποτελείται που τσιμέττον (cement), μιαν υδραυλική κονία που έσσει την ιδιότητα να πίσσει που εννά

Της
Άντρος Γεωργίου*

έρτει σε επαφή με το νερό, τσιακίλια διαφορετικών διαστάσεων, άμμον τζιαι νερόν. Το κουγκρίν εν' το πιο χρησιμοποιούμενο υλικό στον κόσμο μετά το νερό, τζιαι γεννικά έσσει δαιμονοποιείται για τα προβλήματα που φέρε, όπως την σημαντική κατανάλωση πρώτων υλών τζιαι ενέργειας για την κατασκευή του, τζιαι την ευρεία χρήση του πολλές φορές σε ακατάλληλες περιοχές τζιαι με ακατάλληλους περιβαλλοντικά τρόπους (λες τζιαι εν' το κουγκρίν που φτάνει τζιαι ότι το καπιταλιστικό σύστημα ανάπτυξης, δική μου σημείωση).

Τζιαι άλλες αξίες

Γιατί ασχολούμαστε με τα κτίρια που κουγκρίν; Τα πρώτα έθνη κράτη του 19ου αιώνα ξεκίνησαν να μιλούν για την πολιτιστική κληρονομιά τους, με σκοπό να δημιουργήσουν μια συνέχεια ταυτότητας στον γεωγραφικό χώρο τους, σε βάθος χρόνου. Μέσα που την διαδικασία κατασκευής της πολιτιστικής κληρονομιάς, πολλές κατασκευές εκηρυχτήκαν διατηρητέες, που επροστατεύονται τζιαι εσυντηρούνταν που κρατικούς πόρους. Πού τα μέσα του 20ού αιώνα τούτη η λίστα των σημαντικών κατασκευών διεκδικήθηκε για να περιλαμβάνει πέρα που τα γνωστά αρχαία μνημεία τζιαι πετρόκτιστα δομήματα, τζιαι τα κτίρια που κουγκρίν. Τα κτίρια που κουγκρίν έννευ σημαντικά μόνο για τα εξωτερικά αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά τους, που εν' κυρίως του μοντέρνου κινήματος στην αρχιτεκτονική, αλλά περιλαμβάνουν τζιαι άλλες αξίες, όπως τα υλικά τζιαι τεχνικές κατασκευής τους που εν' χαρακτηριστικά μιας προσπάθειας εξέλιξης της τεχνολογίας σε ένα νέο τρόπο δόμησης, αλλά επίσης ιστορικές αξίες εφόσον συνδέονται με συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα, αλλά ακόμα τζιαι κοινωνικές αξίες που αφορούν τους χρήστες τους, καθώς εν μιλούμε μόνο για κατοικίες, αλλά για μεγάλα επιβλητικά κτίρια δημόσιας χρήσης, όπως σχολεία, δημοτικές αγορές, θέατρα κλπ.

Αλλάσσει η κουλτούρα

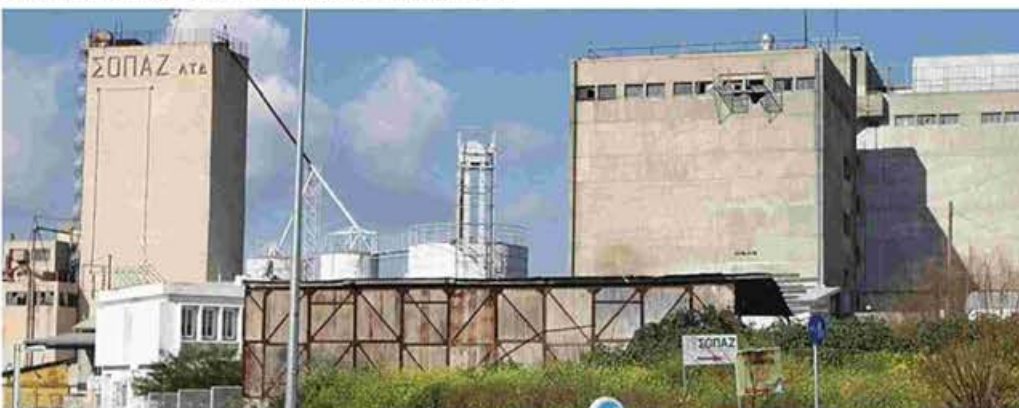
Τι συμβαίνει στην Κύπρο; Στην Κύπρο τούνη στιγμή ελάχιστα κτίρια που κουγκρίν προστατεύονται σαν διατηρητέα τζιαι τούτον οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, τόσο που πλευράς των αρμοδίων όσο τζιαι που πλευράς των ιδίων των πολιτών. Γενικά το τί συνιστά πολιτιστική κληρονομιά αλλάσσει με τον τζιαιρόν, όπως αλλάσσει τζιαι η κουλτούρα, τζιαι τζιείνα που ορίζονται σαν κληροδοτήματα έννευ εκτός της κοινωνίας. Μια κοινωνία θιαλέει ποια εν' τζιείνα τα σημαντικά που θέλει να κρατήσει σαν μέρος της ιστορίας της, αλλά ακόμα αποφασίζει τζιαι ποια θα αλλάξει, αγνοήσει ή ξεχάσει. Εν' σημαντικό γι' αυτό να μελετηθεί ποια εν' τζιείνα τα κτίρια που προχωρούμε με την κήρυξη τους ως δια-

Περίπτερο προς κατεδάφιση (Κρατική Έκθεση Λευκωσίας).

Εγκαταλειμμένο κτίριο του μοντέρνου δίπλα στον Τεκκέ Χαλά Σουλτάν.

Κτίριο ΣΟΠΑΖ, σιλό σιτηρών και βιομηχανία - εγκαταλειμμένο.

Στάγαστρο και δεξαμενή νερού στη χονδρική αγορά Λευκωσίας -εγκαταλειμμένο. Φωτογραφικό υλικό από αρχείο ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Αρχιτέκτονες & Μηχανικοί.

τηρητέα τζιαι ποια όχι, τζιαι ποιοι εν' οι οικονομικοί τζιαι κοινωνικοί παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη. Για παράδειγμα, στην Πάφο τα σχολεία με το ελληνιστικό περίβλημα προστατεύ-

ονται τζιαι αναδεικνύονται, ενώ το τουρκοκυπριακό σχολείο που ήταν πού κουγκρίν εκασκευασθήκε πρόσφατα για να γίνει ηπάρκινγκ. Ή ακόμα η Τεχνική Σχολή Λευκωσίας, πολλά σημα-

«Μέσα που ενημέρωση των πολιτών, πρέπει να αναπτυχθεί μια κουλτούρα συντήρησης τζιαι προστασίας αυτών των κτιρίων, μέσα πού την ανάδειξη των σημαντικών πτυχών τους»

στήμιο για χρήση, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η διατήρηση τους όταν εκασκευάσαν σχέδια για τις νέες αναπτύξεις; Έτσι βλέπουμε τις διάφορες δυνάμεις στην πολιτική αρρένα να πολεμούν για υπερίσχυση συμφερόντων, προφανώς επειδή τα συμβολικά κτίρια που κουγκρίν εν' δημόσια αποθέματα που μπορούν μέσα πού την ιδιωτικοποίηση να αποφέρουν κέρδος.

Προστασία;

Τι κάμνουμεν τώρα; Μέσα πού την επέλαση της ανάπτυξης, τα ιστορικά κτίρια που κουγκρίν αλλάσσουν δραματικά, ειδικά στις περιπτώσεις που δεν προστατεύονται που διατάγματα διατήρησης. Πολλά πού τα σημαντικά κτίρια που κουγκρίν εκασκευασθήκαν για να γίνουν νέες αναπτύξεις στον τόπο τους. Ενώ πολλά θα χαθούν σύντομα με τον ίδιο τρόπο. Τα σχέδια ανακαίνισης αλλάσσουν ριζικά την μορφή τους, αποστερούν τα πού την δημόσια χρήση τους τζιαι πού την κοινωνία. Έναν παράδειγμα εν' η Δημοτική Αγορά Λευκωσίας, που πλέον εννά γίνει ερευνητικό κέντρο, τζιαι θα χρησιμοποιείται πού το πανεπιστήμιο. Άλλοι χώροι με πρόσχημα την αποκατάσταση τζιαι επισκευή, όπως για παράδειγμα το σχολείο Φανερωμένης, απομακρύνουν τους σημερινούς χρήστες τους τζιαι αγνοώντας την κοινωνική τους σημασία αλλάσσουν τον σκοπό τους, ξεσηκώνοντας αντιδράσεις.

Αναβάθμιση

Εν' πολλά σημαντικών. Μπορεί τα ιστορικά κτίρια που κουγκρίν να περνούν τα 60 χρόνια, τζιαι σε περιπτώσεις μη συντήρησης να παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα, δεν σταματούν όμως να εμπεριέχουν σημαντικές αξίες. Χρειάζονται επεμβάσεις τόσο για την ασφάλεια τους έναντι σεισμού, αλλά επίσης τζιαι ενεργειακή αναβάθμιση, αλλάγες σε ηλεκτρολογικές τζιαι μηχανολογικές εγκαταστάσεις για να εν' συμβατά με τις σημερινές ανάγκες. Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο πρέπει να αναβαθμιστεί, πού την στιγμή που πολλές πού τούτες ανήκουν σε πολλούς ιδιοκτήτες, τζιαι εν' πολλά δύσκολη η διαδικασία είτε της διατήρησης τους, είτε το να γίνουν επεμβάσεις αναβάθμισης. Τα κίνητρα που διά το κράτος επίσης πρέπει να αυξηθούν για να ανταποκρίνονται σε τούτο του είδους τα κτίρια. Τέλος, μέσα πού ενημέρωση των πολιτών, πρέπει να αναπτυχθεί μια κουλτούρα συντήρησης τζιαι προστασίας τους, μέσα πού την ανάδειξη των σημαντικών πτυχών τους.

***Κατόχου τίτλου PhD, ειδικής επιστήμονα διδασκαλίας και έρευνας στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου**